

[A. Svensson.]

Mindretal fra første Færd faaet indrømmet al den Frihed, som det praktisk taget var gør ligt at indrømme det; der har kunnet være Meningsforskelle om Ting af underordnet Betydning, men forstandige Ønsker fra Mindretallets Side er altid blevet taget op til velvillig Overvejelse og er derefter saa vidt muligt blevet imødekommet. Det er da ogsaa anerkendt af rigstyske Autoriteter, og det anerkendes selvfølgelig ogsaa af alle rettænkende og roligt tænkende tysksindede i de sønderjyske Landsdele.

Og det var paa en mørk Baggrund, det tyske Mindretal fik indrømmet denne Frihed. Jeg skal slet ikke komme ind paa alt det, der overgik den dansk-slesvigske Befolkning forud for og i øvrigt ogsaa efter Verdenskrigens Udbrud i 1914; det blev ogsaa fordømt af fremtrædende tyske Mænd, bl. a. af det tidligere tyske Medlem af dette høje Ting Pastor Schmidt.

Men jeg kan dog ikke, naar det ærede Medlem Hr. Jens Møller beklager sig saa meget over den danske Presse, lade være med at mindes en enkelt Foreteelse fra for 25 Aar siden. Da de sønderjyske Blade havde været standset i August 1914 og fik Lov til at udkomme igen, indeholdt det nu for længst hensovede „Sonderburger Zeitung“ i sit Nummer for 5. September 1914 en stor Forsideartikel, hvori det hedder:

„Ophævelsen af Forbudet mod den danske Presse er en Forholdsregel, som enhver, der med nogen Opmærksomhed har fulgt Udviklingen af de herværende politiske Forhold gennem de sidste Uger, maa betegne som en Fejl. Dette at Protest-Pressen ikke har eksisteret, er ikke blevet følt som en Mangel i Nord-slesvig.“

Og senere, hvor der er Tale om det ønskelige i at hemme eller maaske ligefrem hindre det danske nationale Arbejde dernede, fortsættes der:

„Tilladelsen til at lade den danske Presse udgaa igen paa et Tidspunkt, da Myndighederne har det i deres Haand at undertrykke den, er desværre ikke egnet til at fremme Opnaaelsen af dette Maal.“

Naar den samme Presse saa efter Krigens Afslutning i Forstaaelse med hele den dansk-slesvigske Befolkning var enig om, at alt dette skulde høre Historien til, og at det ikke paa noget som helst Punkt skulde influere paa vor Holdning over for det tyske Mindretal, mener jeg, at vi kan være vor Stilling til Mindretallet bekendt baade herhjemme og over for Omverdenen.

Naturligvis, naar det ærede Medlem Hr. Jens Møller og nærmeste Meningsfæller forud

for sidste Folketingsvalg gik saa fuldstændig over Stregen, som det blev dokumenteret ved et Ordskifte i denne Sal i Foraaret, har det vakt Modvilje og berettiget Modvilje. Derudover kender jeg ikke noget til, at den danske Del af Befolkningen skulde være uvenligt stemt over for Mindretallet.

Paa nogle Bemærkninger i „Nordschleswigsche Zeitung“ skrev jeg, og det maa jeg maaske have Lov til at nævne, i mit Blad „Jydske Tidende“ for 16. September:

„Ligesom den danske Presse for sit Vedkommende har været rede til under de indtraadte Begivenheder at lade de nationale Modsætninger træde i Baggrunden, saadan burde ogsaa den tyske Presse være det. Tiderne kan blive overmaade vanskelige for os alle. Vi er i samme Baad, og det vil ogsaa være i Mindretallets Interesse saa vidt muligt at se bort fra det, der skiller, og fortrinsvis samle sig om det, der er fælles.“

Heri vil antagelig de allerfleste, baade de dansksindede og de tysksindede, i Grænselandet give mig Medhold.

Til sidst kun dette, at naar det ærede Medlem henviser til, at den tyske Rigsregering altid har lagt Velvilje for Dagen over for Danmark og det danske Folk, er det sikkert rigtigt. Saa sent som den 6. Oktober i Aar fremsatte det tyske Riges Fører og Kansler, som bekendt, over for den tyske Rigsdag følgende Erklæring:

„Tyskland har ikke over for Danmark draget nogen Konsekvens af den i Versailles-Traktaten foretagne Udskillelse af tysk Omraade, men tværtimod tilvejebragt et loyalt venskabeligt Forhold. Vi har ikke rejst noget Krav om Revision, men afsluttet en Ikke-Angrebspakt med Danmark. Forholdet til denne Stat er dermed rettet mod et uforanderligt loyalt og venskabeligt Samarbejde.“

Det er min Tro, at det danske Folk vil vide at værdsætte denne Erklæring som et overordentlig betydningsfuldt Bidrag til Befæstelsen af det gode Naboforhold mellem Danmark og Tyskland, og jeg kan forsikre, at den danske Grænsebefolkning vil gøre sit til, at dette gode Naboforhold kan blive underbygget nu og i Fremtiden.

Første Næstformand (Vanggaard): Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: For at forsvare sit Angreb paa Finland i Gaar har det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen i en kort Bemærkning villet dække det ved at beklukke